

Brüssel, 11. juuni 2026
(OR. en, de)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0419(COD)

10208/26
ADD 1

LIMITE

ECOFIN 782
FISC 212
UD 168
ENV 674
CLIMA 305
CODEC 1102

ECB
EIB

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Nõukogu

Teema: Eelnõu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2023/956 seoses selle kohaldamisala laiendamisega tootmisahela järgmise etapi kaupadele ja kõrvalehoidmisvastaste meetmetega

- Üldine lähenemisviis
- = Avaldused

Delegatsioonidele edastatakse lisas järgmised avaldused, mis kantakse nõukogu istungi protokollile.

Eesti avaldus, mis käsitleb SPIMi laiendamist tootmisahela järgmisele etapile

Eesti toetab süsiniku piirimeedet (SPIM), mis on oluline vahend süsinikuheite ülekandumise ärahoidmiseks, ELi tööstuse konkurentsivõime kaitsmiseks ja ülemaailmsele heitkoguste vähendamisele kaasaaitamiseks.

Väikese ja väga avatud majandusena peab Eesti eriti oluliseks tagada, et SPIMi mis tahes tulevane laiendamine oleks proportsionaalne, sihipärane ja halduslikult teostatav. Kuigi teatavates järgmise etapi sektorites võivad meetmed, millega vähendatakse süsinikuheite ülekandumise ja kohustuste täitmisest kõrvalehoidmise tegelikke riske, olla õigustatud, võib SPIMi kohustuste laiendamine laialdaselt kaubeldavatele tarbekaupadele ja keerukate ülemaailmsete väärtusahelatega toodetele tekitada ettevõtjatele märkimisväärseid nõuete täitmisega seotud kulusid, lisakoormust tollile ja riiklikele ametiasutustele ning suurendada halduskeerukust, andes vaid piiratud täiendavat kliimaalast kasu.

Eesti toetab SPIMi laiendamist sellistele tootmisahela järgmise etapi toodetele, millega seoses eksisteerib märkimisväärne kliimamõju, selge süsinikuheite ülekandumise või kohustuste täitmisest kõrvalehoidmise risk ning tugev seos SPIMiga hõlmatud materjalidega. Täiendavate toodete valik peaks põhinema objektiivsetel kriteeriumidel ja seda tuleks toetada nende mõju nõuetekohase hindamisega, sealhulgas tuleks hinnata võimalikku mõju hindadele, nõuete täitmisega seotud kuludele, halduskoormusele ja tarneahelatele, eelkõige väiksemates ja impordist sõltuvates liikmesriikides.

Läbirääkimiste käigus välja pakutud mitme toote puhul, mida komisjoni algne ettepanek ei hõlmanud, ei ole neid mõjusid piisavalt hinnatud. Neid mureküsimusi arvesse võttes hoidub Eesti üldise lähenemisviisi üle hääletamisest. Eesti leiab, et SPIMi mis tahes tulevasel laiendamisel tuleks järgida järkjärgulist ja tõenditel põhinevat lähenemisviisi, juhindudes praktilise rakendamise kogemustest ja põhjalikest mõjuhinnangutest ning tagades, et mehhanismi kohaldamisala on jätkuvalt keskendatud toodetele ja sektoritele, kus see saab kõige tõhusamalt kaasa aidata oma kliima- ja konkurentsivõimealaste eesmärkide saavutamisele.

Saksamaa avaldus

Soovime tänada eesistujariiki ja komisjoni ettepanekuga tehtud konstruktiivse töö eest.

Saksamaa seisukohast on esitatud eelnõu vastuvõetav kompromiss. Nüüd on oluline alustada kolmepoolseid läbirääkimisi. Tööstuse jaoks on eriti oluline, et tootmisahela järgmisele etapile laiendamise ja kohustuste täitmisest kõrvalehoidmisega seotud riske käsitletak praegu.

Sooviksime esile tõsta järgmisi punkte.

- Järgmisele etapile laiendamise kontekstis on meie jaoks oluline, et liikmesriigid oleksid kolmepoolsetesse läbirääkimistesse tihedalt kaasatud. Nagu ettepanekus on sätestatud, on loetelu kriteeriumidepõhise laiendamise läbivaatamine pidev ülesanne.
- Samuti tuleks üksikasjalikult uuesti kaaluda tarbimisjärgsete jääkide alumiiniumi tootmise lähteaineks lisamise küsimust.
- Selleks et rakendamine oleks võimalikult bürokraatiavaba, on meie jaoks tähtis, et tootmisahela järgmise etapi toodete üldisi vaikeväärtusi kohaldataks põhimõtteliselt algusest peale. Kui andmete alus on usaldusväärne, peaks komisjon määrama kindlaks konkreetse toote riigipõhised vaikeväärtused ja neid tuleks kohaldada üldise vaikeväärtuse asemel, nagu on ette nähtud kompromisstekstis.
- Nii SPIMi määruse rakendamisel kui ka selle tulevaste muudatuste puhul on vaja kaaluda täiendavaid meetmeid kohustuste täitmisest kõrvalehoidmise ja kuritarvituste vastu, samuti halduskoormuse vähendamiseks, säilitades samal ajal kaitse süsinikuheite ülekandumise eest, kliimamuutusi leevendava iseloomu ja mehhanismi rahvusvahelise aktsepteerimise. Just nendes valdkondades on oluline tegelikke arenguid tähelepanelikult jälgida ja kiiresti reageerida. Sellega seoses tuleks kasutada ettepanekus sätestatud tegutsemisvõimalusi. Samuti palume komisjonil võtta arvesse kaitsmist kohustuste täitmisest kõrvalehoidmise ja kuritarvituste eest ning halduskoormuse vähendamist ja menetluste lihtsustamist, eeskätt järgmise läbivaatamisprotsessi kontekstis.

- Väga tähtis on ka leida lahendus, et tagada kaitse süsinikuheite ülekandumise eest ekspordi puhul. Nii seoses ettepanekuga luua ajutine süsinikuheite vähendamise fond kui ka seoses HKSi reformi raames välja kuulutatud alalise lahendusega on oluline, et ettevõtjatele antaks võimalikult kiiresti planeerimiskindlus.
 - Määrava tähtsusega on see, et osana meie kliimaeesmärkide saavutamise vahenditest pakuks SPIM asjaomastele tööstussektoritele tõhusat kaitset süsinikuheite ülekandumise eest, mis aitab säilitada nende sektorite konkurentsivõimet. Selle eesmärgi saavutamist tuleks pidevalt kontrollida, sealhulgas eelkõige järgmise läbivaatamisprotsessi raames.
-